

Merkittävien hankintojen hankintaprosessin kehittäminen (KOPA/STING-toimialat)

Aluehallitus 02.03.2026
15548/02.08.00/2025

Valmistelija

toimialajohtaja Jussi Savola, puh. 040 330 5512,
jussi.savola(at)omahame.fi

Selostus

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen hallintosäännön 10 §:n 5 momentin 15-kohdan mukaan aluehallitus päättää hankinnoissa noudatettavista yleisistä periaatteista ja hyväksyy kalenterivuodelle hankintasuunnitelman. Kuluvaan vuoteen koskeva hankintasuunnitelma on hyväksytty aluehallituksessa 15.12.2025 § 453. Hankintasuunnitelmassa hankinnoista esitetään hankinnan kohteen lyhyt kuvaus sekä arvio hankintalain mukaisesta kokonaisarvosta, joka on laskettu neljän vuoden ennakoidun kokonaisarvon perusteella.

Hankintasuunnitelman hyväksymistä koskevassa päätöksessä on edelleen todettu, että hankintasuunnitelmaa päivitetään tarvittaessa ja että aluehallitus päättää, mitä hankintasuunnitelman sisältämiä hankintoja se haluaa erityisesti seurata tai mitkä hankinnat tulee tuoda aluehallitukselle erikseen tarkempaan käsittelyyn. Näitä hankintoja koskevat esitykset valmistellaan toimialoilla ja tuodaan aluehallituksen käsiteltäväksi.

Aluehallitus on hyväksynyt 15.12.2025 § 454 hankintaohjeen, jossa on linjattu, että aluehallitus hyväksyy vuosittain hankintasuunnitelman ja että hyväksytyn hankintasuunnitelman mukaisia hankintoja ei tuoda erikseen aluehallituksen käsiteltäväksi, lukuun ottamatta erityisen merkittäviä hankintoja, ellei aluehallitus toisin päättä. Hankintaohje jättää siten aluehallitukselle hankintavallan määrittellä, mitkä hankinnat ovat erityisen merkittäviä ja edellyttävät erillistä ja laajempaa ohjausta.

Hallintosäännössä hankintoja koskeva toimivalta on jaettu euromääräisesti siten, että:

- aluehallitus päättää yli 10 M€ arvoisista tavara- ja palveluhankinnoista,
- hyvinvointialuejohtaja päättää enintään 10 M€ arvoisista tavara- ja palveluhankinnoista ja
- toimialajohtajat päättävät enintään 1 M€ arvoisista tavara- ja palveluhankinnoista.

Nykyisen ohjeistuksen perusteella tilanne on käytännössä se, että jos yli 10 M€ arvoinen hankinta sisältyy hyväksyttyyn hankintasuunnitelmaan, aluehallitus ei ilman erillistä päätöstä osallistu kyseiseen hankintaprosessiin, vaan sen rooli painottuu hankintapäätöksen tekemiseen. Tällöin aluehallituksen rooli ja asema jää pitkälti muodolliseksi päätöksentekijäksi, vaikka kyse on hyvinvointialueen talouden, toiminnan ja palvelurakenteen kannalta kaikkein merkittävimmistä hankinnoista.

Hankinnat muodostavat merkittävän osan hyvinvointialueen taloudenhoitoa ja vaikuttavat keskeisesti palvelutuotannon rakenteeseen, kustannuskehitykseen, markkinoiden toimintaan sekä pitkän aikavälin sitoumuksiin. Tämän vuoksi on perusteltua vahvistaa aluehallituksen roolia

hankintaprosessissa kaikkein suurimmissa ja vaikutuksiltaan merkittävimmissä hankinnoissa.

Yli 10 M€ arvoisia hankintoja on hyvinvointialueen hankintatoimessa lukumäärällisesti rajallinen määrä. Tämän vuoksi niiden käsittelyminen aluehallituksessa jo valmisteluvaiheessa on hallinnollisesti toteuttamiskelpoinen ja tarkoituksenmukainen ratkaisu. Samalla se mahdollistaa sen, että aluehallitus voi aidosti osallistua hankintaprosessiin eikä ainoastaan muodollisesti hyväksyä valmisteltuja ratkaisuja.

Tässä yhteydessä on perusteltua linjata, että kaikki konserni- ja tukipalvelujen ja strategia ja integraatio toimialoilla valmisteltavat yli 10 M€ arvoiset hankinnat ovat hankintaohjeessa tarkoitettuja erityisen merkittäviä hankintoja. Näin hankintaohjeen ja hallintosäännön välinen suhde täsmennetään johdonmukaisella tavalla ja aluehallituksen rooli hankintaprosessissa vahvistuu. Tällä muutoksella ei ole tarkoitus muuttaa lautakuntien asemaa ja roolia substanssitoimialojen hankintojen käsittelyssä.

Käytännössä tämä tarkoittaa, että KOPA- ja STING-toimialojen tulee valmistella kaikista yli 10 M€ arvoisista hankinnoista erillinen esitys, jossa kuvataan mm.:

- hankinnan tavoitteet ja strateginen merkitys,
- keskeiset periaatteet ja toteuttamistapa,
- alustava aikataulu ja kustannusarvio
- vaikutukset toimintaan, talouteen ja palvelurakenteeseen.

Tämä esitys tuodaan aluehallituksen käsiteltäväksi ennen hankintamenettelyn käynnistämistä. Hankintamenettely voidaan käynnistää vasta sen jälkeen, kun aluehallitus on hyväksynyt hankinnan keskeiset periaatteet ja suuntaviivat.

Menettely vahvistaa aluehallituksen roolia hankinnoissa, parantaa päätöksenteon läpinäkyvyyttä ja varmistaa, että merkittävät hankinnat ovat alusta lähtien linjassa hyvinvointialueen strategisten ja taloudellisten tavoitteiden kanssa.

(JS)

Toimivallan peruste

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen hallintosääntö 10.5 § 15 kohta

Hyvinvointialuejohtajan päätösesitys

Aluehallitus päättää konserni- ja tukipalvelujen ja strategia ja integraatio toimialojen osalta seuraavasti:

1. kaikki yli 10 M€ arvoiset hankinnat ovat hankintaohjeessa tarkoitettuja erityisen merkittäviä hankintoja;
2. kaikista yli 10 M€ arvoisista hankinnoista tulee jatkossa laatia erillinen esitys aluehallitukselle ennen hankintamenettelyn käynnistämistä;
3. esityksessä tulee kuvata mm. hankinnan strateginen merkitys, toteuttamistapa, keskeiset periaatteet ja tarjousten alustavat

vertailuperusteet, alustava kustannusarvio ja vaikutukset toimintaan ja talouteen;

4. hankintamenettely voidaan käynnistää vasta sen jälkeen, kun aluehallitus on hyväksynyt tällaisen hankinnan periaatteet ja suuntaviivat ja

Aluehallitus toteaa, että linjauksen tarkoituksena on vahvistaa aluehallituksen roolia hankintaprosessissa, parantaa ennakoivaa päätöksentekoa sekä varmistaa merkittävien hankintojen johdonmukaisuus hyvinvointialueen strategisten ja taloudellisten tavoitteiden kanssa.

Päätös

Täytäntöönpano

päätösote/toimialajohtajat Jussi Savola ja Satu Ala-Kokko, hankinta- ja laadunhallintajohtaja Jouni Sakomaa, hankintapäällikkö Mikko Tuomas

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus